

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Vladika a sudcov JUDr. Ivana Machyniaka a JUDr. Jozefa Kolcuna, v právnej veci navrhovateľky **J. W.**, bývajúcej v T., zastúpenej JUDr. K. B., advokátkou v T., proti odporcom **1/ M. P.**, bývajúcemu v T. a **2/ V. K.**, bývajúcemu v T., **o zaplatenie 99 200 Sk s príslušenstvom a protinávrhu odporcu 2/ o zaplatenie 65 437,80 Sk**, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 16 C 119/99, o dovolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 22. februára 2007 sp. zn. 9 Co 111/2006, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave z 22. februára 2007 sp. zn. 9 Co 111/2006 v zmeňujúcom výroku, ktorým bol návrh navrhovateľky zamietnutý **z r u š u j e** a vec mu v rozsahu zrušenia vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Trnava rozsudkom zo 16. septembra 2004 č.k. 16 C 119/99-186 uložil povinnosť odporcom 1/ a 2/ spoločne zaplatiť navrhovateľke 23 200 Sk so 17,6 % úrokom z omeškania od 16.6.1999 do zaplatenia, do 3 dní. Odporcovi 2/ uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľke 76 000 Sk so 17,6 % úrokom z omeškania od 16.6.1999 do zaplatenia, do 3 dní. Odporcom 1/ a 2/ uložil povinnosť spoločne zaplatiť navrhovateľke trovy konania 3 968 Sk a právnej zástupkyňi navrhovateľky 14 518 Sk, všetko do 3 dní. Opravným uznesením z 21. októbra 2004 č.k. 16 C 119/99-193 opravil výrok rozsudku Okresného súdu Trnava zo 16. septembra 2004 č.k. 16 C 119/99 v odseku 2 tak, že správne má znieť:

Odporca v 2. rade je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľke 76 000 Sk so 17,6 % úrokom z omeškania od 16.6.1999 do zaplatenia, do 3 dní. Dopĺňacím rozsudkom zo 7. marca 2006 č.k. 16 C 119/1999-239 doplnil výrok rozsudku Okresného súdu Trnava zo 16. septembra 2004 č.k. 16 C 119/99-186 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Trnava z 21. októbra 2004 č.k. 16 C 119/99-193 o výrok: „Vzájomný návrh zamietá.“ Rozhodnutie odôvodnil tým, že návrh navrhovateľky na základe vykonaného dokazovania bol v celom rozsahu dôvodný. Navrhovateľka žalované čiastky preukázateľne uhradila bez právneho titulu. Na strane odporcov došlo k bezdôvodnému obohateniu, ktoré sú povinní vydať navrhovateľke. K rozporom došlo v dôsledku nesprávneho vedenia účtovníctva odporcami. Protinávrh odporcov zamietol z dôvodu, že na úhradu žalovaných čiastok odporcu neexistoval právny titul, lebo v skutočnosti nebol schodok preukázaný a riadne zistený.

Krajský súd v Trnave na odvolanie odporcov 1/ a 2/ rozsudkom z 22. februára 2007 sp. zn. 9 Co 111/2006 zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v spojitosti s opravným uznesením sp. zn. 16 C 119/99-193 z 21. októbra 2004 a dopĺňacím rozsudkom sp. zn. 16 C 119/99-239 zo 7. marca 2006 v napadnutej časti návrhu navrhovateľky tak, že návrh zamietol. Rozsudok súdu prvého stupňa v spojitosti s opravným uznesením sp. zn. 16 C 119/99-193 z 21. októbra 2004 a dopĺňacím rozsudkom sp. zn. 16 C 119/99-239 zo 7. marca 2006 v napadnutej časti zamietnutia protinávrhu odporcu 2/ zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľka nie je aktívne legitimovaná na podanie návrhu voči odporcovi 1/. Účastníci konania zhodne tvrdili, že sumu 23 200 Sk vyplatila odporcovi 1/ matka navrhovateľky. Podľa jeho názoru nie je preto rozhodujúce, z akých zdrojov tieto peniaze pochádzali, za akým účelom boli tieto peniaze vyplatené. Vrátenie tejto sumy je oprávnená požadovať matka navrhovateľky. Spochybniteľné je i oprávnenie odporcu 1/ prevziať od navrhovateľky alebo jej matky finančnú sumu v mene zamestnávateľa navrhovateľky. Odporca 1/ v konaní nepreukázal, že bol oprávnený vo vzťahu k navrhovateľke jednat' v mene jej zamestnávateľa. Navrhovateľka mala dôkazné bremeno na preukázanie, že v čase uznania dlhu tento dlh neexistoval. Navrhovateľka toto dôkazné bremeno neuviedla, neoznačila dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v časti návrhu navrhovateľky zmenil a ako nedôvodný jej návrh zamietol (§ 220 O.s.p.).

V časti protinávrhu odporcu 2/ súd prvého stupňa nevykonal dostatočné dokazovanie na preukázanie tvrdenia odporcu 2/ ako aj navrhovateľky. V tejto časti je odôvodnenie

napadnutého rozsudku nepreskúmateľné, preto rozsudok súdu prvého stupňa o protinávrhu odporcu 2/ zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 1 písm. f/ a § 221 ods. 3 O.s.p.).

Proti predmetnému rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie navrhovateľka v zmeňujúcom výroku, ktorým bol jej návrh zamietnutý z dôvodov v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. Žiadala, aby dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej časti a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uviedla, že prezentovaný názor odvolacieho súdu o jej aktívnej legitímácii je v rozpore s vykonaným dokazovaním. V jej prospech nasvedčuje listinný dôkaz – písomné potvrdenie odporcu 1/, na ktorom je ním uvedené, že od nej prijal 15 000 Sk a výplatu v sume 8 200 Sk. Jej matka potvrdila odovzdanie 23 200 Sk do rúk odporcu 1/ v jej mene na úhradu údajného dlhu. Jednalo sa o jej peniaze, ktoré jej matka odovzdala do rúk odporcu 1/. Takisto nesprávne posúdil písomné uznanie dlhu zo 7.12.1998, ktoré uznanie považoval za domnienku existencie dlhu.

Odporcovia 1/ a 2/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhovateľky trvali na svojom podanom protinávrhu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) riadne zastúpená advokátkou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je taký mimoriadny opravný prostriedok prípustný (§ 238 ods. 1 O.s.p.). Preskúmal rozsudok odvolacieho súdu, ako aj konanie rozsudku predchádzajúce, v rozsahu a z dôvodov vyplývajúcich z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že dovolanie navrhovateľky je dôvodné.

Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. dovolanie je prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej.

Podľa § 220 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219), ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1).

Podľa § 213 ods. 1 O.s.p. odvolací súd je viazaný skutkovým stavom, tak ako to zistil súd prvého stupňa s výnimkami ustanovenými v odsekoch 2 až 4.

Podľa § 213 ods. 2 O.s.p. ak má odvolací súd za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dovolanie v potrebnom rozsahu opakuje sám.

Z odseku 1 § 213 O.s.p. vyplýva viazanosť odvolacieho súdu skutkovým stavom zisteným na súde prvého stupňa. To znamená, že keď odvolací súd považuje skutkový stav, tak ako ho zistil súd prvého stupňa za neúplný, nedostatočný alebo nesprávny, môže tento súdom prvého stupňa zistený skutkový stav zmeniť len za podmienky, že dokazovanie zopakuje alebo ho doplní vykonaním ďalších dôkazov. Opakovanie dokazovania musí odvolací súd vykonať sám.

V danej veci odvolací súd pri svojom rozhodnutí o odvolaní odporcov 1/ a 2/ vychádzal z iného skutkového základu než súd prvého stupňa.

Z obsahu odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že navrhovateľka nie je aktívne legitimovaná na podanie návrhu voči odporcovi 1/. Matka navrhovateľky vo svojej výpovedi (č.l. 31 – 32 spisu) uviedla, že sumu 23 200 Sk vyplatila odporcovi 1/ a preto iba ona je oprávnená žiadať tieto peniaze od odporcu 1/. S poukazom na tento závažný dôkaz, odvolací súd nevykonal opakovanie tohto dôkazu, výsluchom svedkyne – matky navrhovateľky, resp. i výsluchom navrhovateľky k tvrdeniam odporcov 1/ a 2/ na odvolacom pojednávaní 22. februára 2007. Odvolací súd iba na základe prehodnotenia vykonaného dokazovania súdu prvého stupňa vyslovil právny názor, že navrhovateľka nie je aktívne legitimovaná v pojednávanej veci, ale na podanie žaloby je oprávnená iba jej matka. Je neprípustné, aby odvolací súd dospel k svojim odlišným skutkovým zisteniam vedúcim k záveru o nedôvodnosti žaloby, len na základe prehodnotenia dôkazov vykonaných súdom prvého stupňa. Tak tomu bolo aj v danom prípade. Ak mal za to, že prvostupňový súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v naznačenom smere mal sám opakovať.

Vzhľadom na vyššie uvedené možno uzavrieť, že odvolací súd si v danom prípade nezadovážil dostatočný a rovnocenný podklad pre odlišné hodnotenie dôkazov v zmysle § 132 O.s.p., z ktorého dôvodu treba považovať jeho skutkové a na ne nadväzujúce právne závery za zatiaľ predčasné. Dovolaciemu súdu preto neprislúcha v danom štádiu konania oprávnenie na ich hodnotenie.

Konanie odvolacieho súdu je tak postihnuté vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). K uvedenej vade bol dovolací súd povinný prihliadnuť (§ 242 ods. 1 O.s.p.).

Pokiaľ dovolateľka namietala, že napadnutý zmeňujúci výrok rozsudku odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) treba uviesť, že dovolací súd ho nemohol podrobiť prieskumu z hľadiska správnosti zaujatých právnych záverov, keďže už spomenutá vada (tzv. iná vada konania) je tak závažná a sama o sebe dôvodom na zrušenie rozsudku v napadnutom zmeňujúcom výroku (§ 243b ods. 1 O.s.p.) a vrátenie veci odvolaciemu súdu na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a tiež dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. apríla 2008

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: